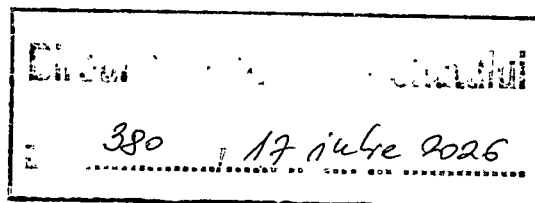

CONSILIUL LEGISLATIV

AVIZ

referitor la propunerea legislativă privind anularea unor obligații de plată reprezentând taxe judiciare de timbru stabilite în cauze având ca obiect imobile care au aparținut cultelor religioase recunoscute din România

Analizând propunerea legislativă privind anularea unor obligații de plată reprezentând taxe judiciare de timbru stabilite în cauze având ca obiect imobile care au aparținut cultelor religioase recunoscute din România (b380/15.06.2026), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/3042/22.06.2026 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D586/22.06.2026,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, și al art. 29 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect reglementarea anulării și scutirii de la plata obligațiilor reprezentând taxe judiciare de timbru, accesorii ale acestora, a restituirii sumelor achitate cu acest titlu în cauzele referitoare la imobile care au aparținut cultelor religioase recunoscute din România, precum și completarea art. 29 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit *Expunerii de motive*, „în practică există situații în care instanțele de judecată apreciază că anumite litigii referitoare la imobile care au aparținut cultelor religioase nu intră formal sub incidența Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000, deși finalitatea acestor

cauze este aceeași: recuperarea sau apărarea dreptului de proprietate asupra unor imobile preluate abuziv. Consecința interpretării neunitare este obligarea cultelor religioase la plata taxei judiciare de timbru, calculată la valoarea bunurilor a căror restituire se solicită, calcul din care rezultă sume împovărătoare și care le împiedică să continue procesul de recuperare a bunurilor confiscate. În final, un aspect pur procedural îngreuește valorificarea unui drept statuat încă din anul 1990 de recuperare a prejudiciilor suferite”.

2. Propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, iar, în aplicarea prevederilor art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. La **titlu**, precizăm că este necesară aplicarea prevederilor art. 41 alin. (1) al Legii 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora „Titlul actului normativ cuprinde (...) **obiectul reglementării exprimat sintetic**”.

În acest sens, precizăm că, în actuala redactare, titlul nu vizează scutirea de la plata obligațiilor reprezentând taxe judiciare de timbru, și nici restituirea sumelor achitate cu acest titlu în cauzele referitoare la imobile care au aparținut cultelor religioase recunoscute din România, și nici completarea art. 29 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare, așa cum se specifică în art. 1 și art. 6 din proiect.

5. La **art. 1**, referitor la ipoteza juridică a reglementării **scutirii de la plata** „obligațiilor reprezentând taxe judiciare de timbru, accesorii ale acestora (...) în cauzele având ca obiect recuperarea, restituirea, revendicarea, constatarea dreptului de proprietate (...) referitoare la imobile care au aparținut cultelor religioase recunoscute din România și care au fost preluate abuziv de statul român, de organizații cooperatiste sau de alte persoane juridice, cu sau fără titlu”, precizăm că, potrivit art. VI alin. (5) **Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 184/2002** pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 - 22 decembrie 1989, precum și pentru stabilirea unor măsuri pentru accelerarea aplicării acesteia și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care

au aparținut cultelor religioase din România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 501/2002, *„Cererile sau acțiunile în justiție, precum și transcrierea sau intabularea titlurilor de proprietate, legate de aplicarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 501/2002, și ale prezentei ordonanțe de urgență, sunt scutite de taxe de timbru”*.

Totodată, potrivit art. 1 din **Legea nr. 455/2006** pentru stabilirea unor măsuri privind acțiunile și cererile în justiție formulate de cultele religioase recunoscute din România. *„Acțiunile și cererile în justiție formulate de cultele religioase recunoscute din România pentru constatarea, în condițiile legii, a dobândirii prin uzucapiune a dreptului de proprietate, cele de revendicare care privesc construcții și terenurile aferente sau terenuri libere situate în intravilanul localităților, precum și cele pentru constatarea existenței dreptului de proprietate asupra unor asemenea bunuri sunt scutite de plată taxei judiciare de timbru și de timbru judiciar”*.

Ca urmare a celor de mai sus, apreciem că intervenția legislativă trebuie să vizeze modificarea dispozițiilor anterior menționate, pentru evitarea aplicării prevederilor art. 16 alin. (1) al Legii 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căruia *„În procesul de legiferare este interzisă instituirea aceluiași reglementări în mai multe articole sau alineate din același act normativ ori în două sau mai multe acte normative”*.

În același context, precizăm că, *de plano*, cererile în justiție întemeiate pe actele normative care stabilesc măsurilor reparatorii în ipoteza proprietăților preluate abuziv de stat în perioada regimului comunist sunt scutite de taxe de timbru. De altfel, acest aspect este evidențiat și în cadrul Expunerii de motive.

6. La art. 1, precum și la art. 2 alin. (1) și (3), în ceea ce privește ipoteza juridică a *anulării obligațiilor* reprezentând taxe judiciare de timbru în cauzele referitoare la imobile care au aparținut cultelor religioase recunoscute din România, precizăm că, *de lege lata*, această anulare în procedura de drept comun s-ar realiza pe calea cererii de reexaminare, la aceeași instanță, în condițiile art. 39 din Ordonanță de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare.

În ceea ce privește procedura distinctă ce se dorește a se institui, precizăm că, potrivit prevederilor art. 24 și 25 ale Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *„Dispozițiile legii noi de procedură se aplică numai proceselor și executărilor silite începute după intrarea acesteia în vigoare”*, iar *„Procesele în curs de judecată, precum și executările silite începute sub legea veche rămân supuse acelei legi”*.

Așadar, sub acest aspect, dispozițiile preconizate sunt susceptibile a avea caracter retroactiv, fapt ce contravine dispozițiilor **art. 15 alin. (2)** din Constituția României, republicată, care prevede că *„Legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile”*.

Reiterăm prezenta observație și pentru **art. 5**.

De altfel, **art. 2 alin. (1)** are în vedere anularea *„obligățiilor de plată reprezentând taxe judiciare de timbru stabilite de instanțele judecătorești în sarcina cultelor religioase recunoscute din România, a unităților de cult, a eparhiilor, parohiilor, protopopiatelor, ordinelor, congregațiilor, fundațiilor sau altor structuri religioase cu personalitate juridică”*, o astfel de dispoziție fiind de natură a submina autoritatea de lucru judecat a hotărârilor judecătorești, *normele propuse lipsind de efecte juridice hotărâri judecătorești deja intrate în autoritatea de lucru judecat*, aspect de natură să afecteze securitatea raporturilor juridice.

În acest sens, potrivit Deciziei Curții Constituționale a României nr. 233/2021, *„Hotărârea judecătorească, având autoritate de lucru judecat, răspunde nevoii de securitate juridică, părțile având obligația să se supună efectelor obligatorii ale actului jurisdicțional, fără posibilitatea de a mai pune în discuție ceea ce s-a stabilit deja pe calea judecătii. Așa fiind, hotărârea judecătorească se situează în sfera actelor de autoritate publică, fiind investită cu o eficiență specifică de către ordinea normativă constituțională”*.

În ceea ce privește anularea obligațiilor reprezentând taxe judiciare de timbru, accesoriile acestora și restituirea sumelor achitate în cauzele referitoare la imobile care au aparținut cultelor religioase recunoscute din România, precizăm că în alte acte normative prin care s-a stabilit anularea accesoriilor aferente obligațiilor bugetare principale, cum ar fi, cu titlu de exemplu, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 69/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, precum și pentru instituirea unor

măsuri fiscale, aprobată prin Legea nr. 25/2022, aceste măsuri se aplică pentru toate categoriile de debitori (sau debitori în situații similare) în considerarea dispozițiilor art. 16 alin. (1) din Constituția României, republicată, potrivit căruia „Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări”.

Totodată, procedura în cauză se desfășoară exclusiv în fața organelor fiscale, fără necesitatea intervenției instanțelor judecătorești.

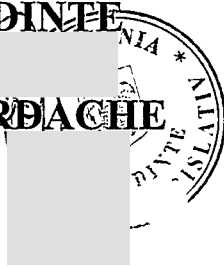
7. La **art. 3 alin. (1)**, semnalăm că soluția de trimitere la art. 2 alin. (2) este improprie stilului normativ, întrucât respectivul text conține deja o normă de trimitere, iar art. 50 alin. (1) teza finală din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, stabilește că „*Nu poate fi făcută, de regulă, o trimitere la o altă normă de trimitere*”.

8. La **art. 4 alin. (2)**, din considerente de tehnică legislativă, se va elimina sintagma „publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 547 din 23 iulie 2015”.

9. La **art. 6**, sub aspectul redactării, partea de debut trebuie redată sub forma „La **articolul 29 alineatul (1)**”, iar sintagma „o nouă literă, litera m)” va fi redată sub forma „o nouă literă, **lit. m)**”.

Referitor la norma propusă pentru **art. 29 alin. (1) lit. m)**, precizăm că se instituie un paralelism legislativ cu măsurile similare celor prevăzute la **art. 1**, aspect interzis de art. 16 alin. (1) al Legii nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

PRESEDINTE
Florin IORDACHE

București
Nr. 674/16.07.2026